

Høringsinnspill fra Utdanningsforbundet ved Trysil videregående skole.

Trysil videregående skole er en liten skole, og det er jo også en av grunnene til at dette høringssvaret må skrives. Vi er plassert et godt stykke unna andre videregående skoler, i ei bygd som har hatt videregående skole siden det ble et vanlig begrep på 1970-tallet. Siden opprettelsen har fagtilbud blitt etablert, endret eller tilpasset etter hva både lokalsamfunnet og storsamfunnet har behov for av kompetanse og arbeidskraft. Tilbudene vi nå har, har hatt relativt stabile søkertall ut fra størrelsen på ungdomskullene, og dekker ønsker vi ser ungdommene har og kompetansebehov samfunnet har på kort og lang sikt. Vi ser skolens lille størrelse som en fordel mer enn en ulempe, selv om vi selvsagt kunne ønske oss flere både lokale og tilflyttende ungdommer. På Trysil videregående har vi en nærhet til elevene, og alle på skolen jobber med elevens beste i fokus, alle fra drift og renhold, merkantilt ansatte i serviceavdelingen, elevveiledere, rådgivere, skolehelsetjenesten til ledelse og lærere drar i samme retning. Ved skolen vår er det kort veg både i fysisk og i overført betydning, uansett hva man trenger å ordne. Både elever og ansatte opplever at det er enkelt å snakke med alle, noe som skaper et fellesskap.

Hos oss kan ungdom velge mellom studiespesialisering, idrettsfag, bygg- og anleggsteknikk og helse- og oppvekstfag. I tillegg har vi avdeling for tilrettelagt opplæring, og skolen har utviklet Fylkesdekkende senter for nettlæring for både elever med ungdomsrett og voksenrett. Lærerne ved de ulike utdanningsprogrammene samarbeider tett på tvers, og den enkeltes kompetanse brukes der den trengs. Skolen er liten, men vi tenker stort!

Når mange hører Trysil videregående, går tankene med en gang til vår idrettslinje. For programfag studieforbereende med idrett, vil vi vektlegge vår helt unike beliggenhet. Vi har fantastiske forhold for idretter på snø, og har et godt og etablert samarbeid med idrettslagene, landslag (Norge og Danmark), SnowTeam og SkiStar. I tillegg til natursnøen er fasilitetene for tidligski for langrenn og skiskyting allerede fra oktober viktige for elevenes trening i best mulige forhold. Det bygges ny park i verdenscupstandard for freeski- og snowboardkjøring, noe som åpner nye muligheter for eksisterende og nye elever. Laget rundt elevene på idrettsfag er godt, med svært godt utdannede og kursede lærere og trenere i idrettene elevene kan velge. Verdifull kompetanse som bidrar til at vi kan legge til rette for å kombinere idrett og gode skolefaglige prestasjoner, og for to år siden ble en av elevene både tatt ut til alpintlandslaget og mottok Pierre de Coubertin-prisen. Eleven hadde dessuten lagt inn en solid

faglig innsats og gikk ut med særdeles gode skolefaglige resultater. Og vi har mange som gjør det bra, både i idrett og fag! I barmarksesongen har vi et fantastisk stinett for sykkel og løping, og dermed gode, utendørs treningsfasiliteter året rundt. Vi samarbeider med lokale klubber om fotball, håndball, golf og friidrett for å nevne noe, så elevene får virkelig utfolde seg. Ungdommene våre bidrar med viktige verdier og kompetanse inn i for eksempel barneidretten, og er gode forbilder for de yngre barna. Vi lykkes når eleven lykkes, uavhengig av område.

Bygg- og anleggsteknikk, populært kalt byggfag, har et godt samarbeid med næringslivet i det som er Norges nest største hyttekommune. Byggfagsavdelingen med lærere og elever er involvert i Bygg- og hyttemesse i Trysil sentrum, og bidrar til å gjøre både skolen og bransjen synlig for beboere, hytteiere og besøkende. På Yrkes- og utdanningsmesse arrangert av skolen viser byggfagsavdelingen hvor innovative og oppdaterte de er, og får vist seg fram for både potensielle elever ved skolen vår og for bedrifter som kan ansette dem. På byggfag har elevene mye praksis i bedrift, og her får de gode tilbakemeldinger. Lærerne er godt oppdatert på ny teknologi, utdanning og krav, og elevene forberedes på jobber i en bransje i utvikling. Kunnskapsutvekslingen går begge veger, og det er viktig for bedriftene å ha praksiselever, lærere på byggeplass og lærlinger. Skolen har god formidling til læreplasser, noe som er med på å sikre både ungdommenes og næringens framtid.

Elevene på helse- og oppvekstfag får viktig praksis i ulike deler av helse- og oppvekstsektoren gjennom utdanningsløpet på Trysil videregående skole. På større steder er ofte videregående elevene i konkurranse med studenter på studier innen helse- og oppvekstsektoren, og da prioriteres ofte studentene. Våre elever er dermed heldige og privilegerte som får viktig praksis undervegs. De får de beste skussmål, og ofte oppfordring om å søke deltidsjobb i sektoren mens de fortsatt er elever. Dette tyder på at elevene våre er dyktige, og at det er behov for arbeidskraften deres både på kort og lang sikt. Skolen har fått ny helselab. gjennom Innlandet fylkeskommune, og denne gir elevene viktig trening og oppdatering innen blant annet helse- og velferdsteknologi. Trysil kommune har dessuten læreplassgaranti for elever med bostedsadresse i Trysil, noe som bidrar til rekruttering både til programfaget og til sektoren. Helse- og oppvekstfagselevne er viktige bidragsytere i arrangementer for barn, unge og folk med funksjonsnedsettelse gjennom Trysiliaden med 222 deltakere fra 14 kommuner og HalloVenn som er et gratis, inkluderende og barnevennlig arrangement for familier i Trysil. Verdien, kompetansen og holdningene ungdommene utvikler som elever ved skolen vår er sentrale i å bygge gode tjenester i kommunen framover.

På Basen ivaretar vi elever med behov for tilrettelegging, med et mål om at elevene skal klare seg mest mulig selvstendig i voksenlivet. Medbestemmelse, medvirkning og valgmuligheter er viktige verdier i dette arbeidet. Det legges til rette for at hver enkelt skal få utfolde seg fysisk, kreativt og i samspill med andre. Basen har et tett og godt samarbeid med foresatte, kommunale boliger, dagaktiviteter og lokale arbeidsplasser, noe som gjør at elevene opplever mestring både i livet nå og livet videre.

I tillegg til undervisningen som foregår fra dag til dag på vårt skolested, driver Trysil videregående skole også Fylkesdekkende senter for nettundervisning. Skolen har lang erfaring med å tilby nettundervisning, både synkront og asynkront, samlingsbasert og mer nettbasert. Lærerne har lang erfaring med å bygge relasjoner og opparbeide tillit med elever som av ulike grunner ikke kan følge ordinær undervisning. Elevene ved Fylkesdekkende senter for nettundervisning er både voksne og elever med ungdomsrett, og kommer fra kommuner både i gamle Hedmark og Oppland. Fagviften er bred, med så vel programfag innen helse- og oppvekstfag som fellesfag for yrkesfag og studieforberedende. Elevene har god oppfølging av lærer med kontaktlærerfunksjon, rådgiver og støtte i ledelsen, i tillegg til oppfølging av ulike instanser utenfor skolen. Lærerne er gode på tilrettelegging for og trygging av elevene, noe som er en viktig faktor for gjennomføring. Fleksibiliteten som tilbys i utdanning gjennom Fylkesdekkende senter for nettundervisning er en viktig faktor i livslang læring, og gir mulighet for utdanning selv om andre forhold i livet ikke nødvendigvis ligger helt til rette. For mange av lærerne våre og for skolen som helhet utgjør undervisningen ved Fylkesdekkende senter for nettundervisning en stor andel av stillingen og årsverkene. Det er derfor viktig for oss å bli tatt med i beregningen når det går mot utvikling av nettskole i Innlandet, både fordi vi gjør en viktig jobb nå og fordi vi har mye erfaring og kompetanse å bygge videre på.

I tillegg til idrettsfag, byggfag, helse- og oppvekstfag, Basen og Fylkesdekkende senter for nettundervisning har Trysil videregående skole selvfølgelig også Studiespesialisering, med mulighet for fordypning både i språk, samfunnsfag og økonomi og realfag. Vi tilbyr full realfagsfordypning, noe som er viktig for mange elever når de skal velge videre studier. Vi samarbeider mye på tvers av linjer og programmer, og elevene blir godt kjent på kryss og tvers. Vi jobber tverrfaglig og prosessorientert, og tidligere elever sier at de har vært «studieforberedt». Med dette mener de at overgangen til høyere utdanning har vært god, og at de var i stand til å håndtere kravene som ble stilt der. Dette kommer ikke av seg selv, men gjennom samarbeid, gode arbeidsprosesser og langsiktig tenking. Elevene vi får inn i vg1

modnes, utvikler seg og tilegner seg ferdigheter, holdninger, kritisk blikk og kompetanse de har bruk for både nå og når de går ut av vg3 med vitnemål i hånda.

Elevene på alle programmer gir uttrykk for at de trives, både gjennom Elevundersøkelsen, i samtaler og i handling. I Trysil sier vi «Hei!» og vi tar vare på hverandre. I høringsutkastet fra Innlandet fylkeskommune står følgende: «Vi må få en kompetansepoltikk som gir bærekraft og utviklingskraft til arbeidslivet i regionene våre.» Da er framtida i fokus. For elever flest er her og nå i fokus. Fylkeskommunen har fått følgende mandat av staten: «et utvidet og helhetlig ansvar for alle i aldersgruppa 16-24 år.» Det innebærer å ta ansvar for og å ta vare på elevene i den fasen de er i, som et mål i seg selv og ikke utelukkende et middel. Framtida kommer fort nok, og ungdommene og ungdomslivet har en verdi i seg selv. Å kunne bo hjemme kan være en beskyttende faktor i en sårbar fase av livet, og vi ser av statistikken at hybelboere har «lavere forventet gjennomføring» enn de som bor hjemme under utdanning på videregående skole. Ungdomstida er dessuten viktig for å utvikle sin identitet og tilhørighet. Vi mener det er viktig å ha videregående skole i Trysil for å sikre bosetting, sysselsetting, identitet og tilhørighet i Trysil nå og framover, i tillegg til at vi som vist over utdanner viktig arbeidskraft til Trysil, Engerdal og nærliggende kommuner. Vi ønsker elever fra nær og fjern velkommen, og vil fortsette å ta hovedansvaret for utvikling av ferdigheter, kunnskap og kompetanse som trengs i de østligste deler av fylket vårt også framover.

Med vennlig hilsen

Marianne Westbye Moe, på vegne av
Utdanningsforbundet Trysil videregående skole